

Seznam doporučených odrůd cukrovky pro rok 2011

THE LIST OF RECOMMENDED SUGAR BEET VARIETIES IN THE CZECH REPUBLIC
FOR THE YEAR 2011

Seznam doporučených odrůd (SDO) poskytuje objektivní a nezávislé informace o odrůdách, jejich vlastnostech a vhodnosti pro dané pěstební podmínky. Usnadňuje orientaci v širokém sortimentu odrůd nabízených na trhu.

V roce 2010 bylo do SDO přiblíženo a zkoušeno 39 odrůd cukrovky. Došlo k mírnému nárůstu odrůd tolerantních k nematodům nebo rizoktonii (5,4 %) z celkového množství 68 tis. prodaných VJ. Objevuje se i větší množství osiva namořenébo jiným druhem mořidla nežli Gaucho, a to Force Magna a Cruiser, letos to bylo téměř 20 %. Větší zájem pěstitelů projevují o odrůdy N a NC typu, tedy odrůdy normální až cukernaté, které v letošním roce i v tříletých průměrech prokázaly velmi dobré výsledky.

Tento rok byl pro cukrovku, co se týče srážek, velmi příznivý. Setí proběhlo v měsíci dubnu do půdy zásobené dostatkem vláhy, což mělo na raný vývoj cukrovky velmi příznivý vliv. Porosty vzcházely velmi dobře, ale jednocení, které probíhá většinou již na konci května, se na většině lokalit posunulo z důvodů nadměrných srážek v průměru o 10 dní. Srážky místy dosahovaly až trojnásobku normálu pro danou oblast. Druhá polovina června a první dvě dekády července byly suché a teplé, ale cukrovka měla dostatek vláhy z předchozích měsíců, takže k zavádění porostů nedocházelo. Na konci července a v srpnu opět přišly extrémně vysoké srážky, na většině lokalit více jak dvojnásobně proti normálu (bývá v průměru kolem 85 mm). Září bylo do konce 2. dekády teplé a suché, ale na konci poslední dekády spadlo až 100 mm srážek, což zpozdilo sklizeň o více než 14 dní (sklizeň probíhala i počátkem listopadu).

I když teploty nebyly v průběhu vegetace extrémně vysoké, přesto cukernatost dosáhla průměrné hodnoty 17,8 %, což je oproti toku 2009 jen o 0,5 % méně. Výnos kořene byl naopak téměř o 3 t vyšší, než v roce předchozím, kdy byl 78 t. Nárůst listových chorob, i když byl rok 2010 rokem vysoce srážkově nadnormálním, byl zaznamenán až před sklizní, takže nedocházelo, vlivem ztráty zelené listové hmoty, k ovlivnění kvalitativních či kvantitativních znaků u cukrovky.

Seznam doporučených odrůd cukrovky

Seznam doporučených odrůd vydává Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský (ÚKZÚZ) ve spolupráci se Svazem pěstitelů cukrovky Čech, v souladu s ustanovením § 38 zákona č. 219/2003 Sb. (Zákon o oběhu osiva a sadby a o změně některých zákonů), a to na základě pověření Ministerstva zemědělství České republiky. Na spolupráci se dále finančně i odborně podílel Svaz pěstitelů cukrovky Moravy a Slezska, cukrovarnické společnosti a osivářské firmy. Odrůdy jsou do zkoušek zařazeny po registraci v České republice na základě žádosti žadatele.

Seznam doporučených odrůd cukrovky zahrnuje výsledky osmi pokusů s registrovanými odrůdami cukrovky prováděnými ÚKZÚZ a Svazem pěstitelů cukrovky Čech, které byly založeny na vybraných lokalitách (tab. I.) podle požadavku pěstitelů a cukrovarnického průmyslu.

Pro získání podrobnějších informací o hospodářských vlastnostech jednotlivých odrůd cukrové řepy – i s ohledem na rozdílné půdní a klimatické podmínky v rámci rozhodujících oblastí pěstování cukrovky v České republice – byl počet zkušebních lokalit v roce 2010 vyšší, než je nezbytně nutné pro registraci odrůdy, obdobně jako v předchozích letech (1, 2, 3, 4).

Tab. I. Přehled pokusných lokalit v roce 2010

Zkratka	Lokalita	Instituce zodpovědná za pokus	Pokusy založeny v letech	Okres	Nadmořská výška (m)	Dlouhodobá průměrná teplota t_{30} (°C)	Průměrný roční úhrn srážek s_{30} (mm)	Půdní typ a půdní druh*	Datum setí	Datum sklizně
BZ, BZ2	Bezno	ŘI Semčice	2003–2008, 2010	MB	280	8,0	568	ČMh-h	6. 4.	23. 9., 27. 9.
BY	Bystřice	ZS Nechanice	2008–2009	JC	310	7,8	760	HMM-h	20. 4.	20. 10.
CAS	Čáslav	ÚKZÚZ	2003–2010	KH	260	8,9	555	ČMh-h	9. 4.	12. 10.
KC	Kočí	SESVanderHave	2003–2009	CR	280	9,2	625	ČMm-h	19. 4.	15. 10.
LT	Lutín	STRUBE ČR	2003–2009	OL	226	8,6	502	ČMm-jh	8. 4.	1. 11.
PJA	Pusté Jakartice	ÚKZÚZ	2003–2009	OP	295	8,3	584	HMI-h	22. 4.	27. 10.
VR	Všestary	ZS Nechanice	2010	HK	260	8,5	630	ČMh-h	10. 4.	18. 10.

* Genetický půdní typ a subtyp: ČMm – černozem typická, ČMh – černozem hnědozemní, HMM – hnědozem typická, HMI – hnědozem luvizemní; Půdní druh (dle zrnitosti, skeletovitosti a hloubky): h – hlinitá půda (střední), jh – jílovitohlinitá půda (těžká).

Metodika zkoušení

V pokusech byly sledovány a následně vyhodnoceny nejdůležitější hospodářské vlastnosti 39 odrůd. Odrůdy jsou rozděleny do tabulek podle tolerance a tak jsou i hodnoceny. Ve výsledkových tabulkách jednotlivých znaků jsou maximální a minimální hodnoty vyznačeny tučně (tab. III., IV. a V.) a odrůdy jsou řazeny abecedně.

V tabulkách, které uvádějí souhrnné hodnocení podle indexu (tab. VI., VII. a VIII.), jsou odrůdy řazeny sestupně podle hodnoty indexu.

Založení pokusů

Pokusy s cukrovkou byly založeny v neúplných blocích typu α design.

Pokusné parcely měly tyto parametry:

- plocha parcely 10,0 m²,
- šířka parcely 1,35 m,
- délka parcely 7,41 m,
- počet řep
na parcele 90 ks,
- počet řádků
na parcele 3,
- počet opakování 3,
- vzdálenost rostlin
v řádku 0,25 m,
- vzdálenost řádků 0,45 m.

Agrotechnika

Agrotechnika pokusu vychází z platných agrotechnických zásad, které jsou používány ÚKZÚZ v pokusech pro registraci odrůd.

Do pokusů pro SDO bylo použito osivo řepy odebrané z partií určených k prodeji konečným uživatelům. Osivo bylo mořené přípravkem Gaucho 70 WS. Ochrana proti škůdcům a plevelům byla provedena registrovanými přípravky.

Všechny pokusy pro SDO byly jednotně ošetřeny proti komplexu listových skvrnitostí na začátku července přípravkem Sfera 535 SC v dávce 0,3 l.ha⁻¹, druhé ošetření bylo provedeno

Tab. II. Výskyt komplexu listových skvrnitostí před sklizní v roce 2010 (9–1)

Odrůda	Lokality							
	BY	BZ	BZ2	CAS	KC	LT	PJA	VR
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII								
ANTILLA	8,3	0,0	9,0	8,3	0,0	7,7	7,0	8,3
BRITANNIA	9,0	0,0	9,0	9,0	0,0	8,0	6,7	9,0
CANYON	9,0	0,0	8,7	8,0	0,0	8,0	5,7	8,0
CARUSO	9,0	0,0	9,0	8,3	0,0	8,3	6,3	9,0
DANKA KWS	9,0	0,0	8,7	8,3	0,0	7,0	5,0	8,7
DANUBE	9,0	0,0	9,0	8,3	0,0	7,0	5,7	8,3
DEBUT	9,0	0,0	8,0	8,0	0,0	8,0	5,7	8,3
EMINENT	9,0	0,0	9,0	8,0	0,0	8,0	5,7	8,3
ESPERANZA	9,0	0,0	8,7	8,7	0,0	6,3	5,0	9,0
EXPEDITA KWS	9,0	0,0	8,7	9,0	0,0	7,3	8,0	8,3
EXPERT	8,3	0,0	8,7	8,0	0,0	8,0	6,3	9,0
IMPERIAL	9,0	0,0	8,7	8,3	0,0	8,3	6,3	9,0
KATKA KWS	8,7	0,0	8,3	8,0	0,0	6,3	5,7	9,0
KIRINGA KWS	9,0	0,0	8,7	8,3	0,0	6,3	5,0	8,7
LUCATA	9,0	0,0	8,7	8,3	0,0	8,0	8,0	7,7
MARIETTA	9,0	0,0	8,3	8,3	0,0	8,3	7,0	9,0
MERAK	9,0	0,0	8,0	8,0	0,0	8,0	5,0	9,0
MONZA	9,0	0,0	9,0	7,3	0,0	8,0	6,3	8,3
NANCY	9,0	0,0	8,7	8,0	0,0	7,7	8,0	8,3
OLIVIERA KWS	9,0	0,0	8,0	8,0	0,0	7,3	5,7	9,0
POHODA	9,0	0,0	9,0	8,3	0,0	7,7	3,7	9,0
PYTHON	9,0	0,0	9,0	7,7	0,0	7,7	4,3	8,3
SCORPION	9,0	0,0	8,3	8,3	0,0	7,3	6,3	8,7
SY BELANA	8,7	0,0	8,3	8,0	0,0	8,0	7,0	8,7
VICTOR	8,3	0,0	8,0	8,7	0,0	8,3	5,7	8,3
Průměr	8,9	0,0	8,6	8,2	0,0	7,6	6,0	8,6
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII								
KEVIN	9,0	0,0	8,7	8,0	0,0	8,3	6,3	9,0
PIRANHA	8,3	0,0	8,3	8,0	0,0	8,0	5,7	8,7
POSEIDON	9,0	0,0	9,0	8,0	0,0	8,0	7,3	9,0
ROSIRE	9,0	0,0	8,3	8,0	0,0	7,3	5,7	8,7
TAIFUN	9,0	0,0	8,7	8,7	0,0	8,0	7,3	9,0
VEDETA	9,0	0,0	8,3	8,0	0,0	7,7	5,7	8,3
Průměr	8,9	0,0	8,6	8,1	0,0	7,9	6,3	8,8
ODRŮDY TOLERANTNÍ K HÁĎÁTKU								
BERING	9,0	0,0	8,7	8,0	0,0	6,3	5,7	8,7
GLADIATOR	9,0	0,0	9,0	8,7	0,0	8,0	5,7	8,3
HALINA KWS	9,0	0,0	8,7	8,3	0,0	6,7	4,3	9,0
CHARLY	8,7	0,0	8,3	8,0	0,0	7,7	4,3	7,0
PAVLA KWS	9,0	0,0	8,3	8,0	0,0	7,3	7,0	9,0
SY KULTURA	9,0	0,0	8,7	7,7	0,0	7,7	5,7	8,3
TRIATHLON	9,0	0,0	9,0	8,3	0,0	8,0	5,7	8,7
XANADU	9,0	0,0	7,7	7,7	0,0	7,7	5,7	8,7
Průměr	9,0	0,0	8,6	8,1	0,0	7,4	5,5	8,5

Tab. III. Výnos kořene v roce 2010 v relativních hodnotách

Odrůda	Lokalita								Průměr	
	BY	BZ	BZ2	CAS	KC	LT	PJA	VR	(% rel.)	(t.ha ⁻¹)
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII										
ANTILLA	96,8	92,8	95,6	91,3	92,5	103,6	93,5	103,6	96,1	78,3
BRITANNIA	103,5	101,2	102,9	101,7	114,5	100,4	100,5	93,3	102,1	83,2
CANYON	98,2	106,4	100,7	104,8	98,4	92,6	104,0	103,2	101,3	82,5
CARUSO	100,2	96,5	96,7	105,4	88,5	104,4	102,7	100,6	99,4	81,0
DANKA KWS	109,2	103,3	99,8	101,8	110,0	104,1	103,0	103,2	104,2	84,9
DANUBE	102,6	96,3	99,7	101,3	98,5	93,7	99,8	99,8	99,2	80,8
DEBUT	93,3	95,5	102,7	94,7	93,2	100,7	95,9	95,7	96,4	78,5
EMINENT	91,9	100,5	96,8	104,7	98,8	82,9	97,5	102,1	97,3	79,2
ESPERANZA	107,0	105,3	106,8	101,3	102,4	108,6	104,2	100,9	104,5	85,2
EXPEDITA KWS	90,0	97,0	100,4	94,8	85,1	88,8	97,1	96,3	93,9	76,5
EXPERT	101,7	95,1	98,0	100,5	94,8	94,7	99,6	95,3	97,6	79,6
IMPERIAL	98,4	98,5	95,6	95,5	109,1	106,8	97,3	97,4	99,5	81,0
KATKA KWS	101,3	101,0	102,4	96,0	99,4	98,1	100,5	105,3	100,5	81,9
KIRINGA KWS	104,2	101,7	102,0	106,7	108,7	94,2	105,3	97,2	102,6	83,6
LUCATA	98,6	103,9	99,4	99,9	103,0	95,2	96,3	98,4	99,4	81,0
MARIETTA	108,6	101,0	98,5	90,5	95,1	105,3	95,7	97,9	99,0	80,7
MERAK	98,7	100,4	103,5	104,0	91,4	112,9	102,5	96,7	101,1	82,4
MONZA	103,4	97,8	100,8	96,0	103,9	103,1	93,7	98,3	99,5	81,1
NANCY	104,0	106,6	98,3	98,6	104,5	110,2	97,9	101,2	102,5	83,5
OLIVIERA KWS	101,8	102,5	98,8	95,9	102,0	101,3	100,3	97,3	99,9	81,4
POHODA	98,1	101,7	100,6	103,1	107,7	95,8	100,5	113,2	102,7	83,7
PYTHON	98,5	108,4	103,5	104,7	106,5	93,6	107,1	103,8	103,4	84,2
SCORPION	93,1	98,0	95,8	104,8	99,2	105,0	107,2	103,4	100,6	82,0
SY BELANA	102,0	101,9	99,0	106,8	105,2	101,5	103,8	102,9	102,9	83,8
VICTOR	94,9	86,8	101,6	95,2	87,6	102,6	94,1	93,0	94,4	76,9
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	89,6	83,4	86,3	91,5	73,4	67,7	75,3	84,6		81,5
MD 0,05	8,1	7,7	6,4	7,2	7,5	7,1	6,2	6,9	4,1	3,6

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII										
KEVIN	104,4	105,9	100,1	101,1	105,4	108,4	103,7	109,9	104,7	80,0
PIRANHA	93,1	105,5	99,6	102,0	105,2	100,8	107,3	105,0	102,1	78,0
POSEIDON	103,0	102,6	98,1	99,7	95,6	100,4	97,8	96,2	99,2	75,8
ROSIRE	104,0	101,6	102,7	104,8	90,1	97,7	105,6	99,7	101,1	77,2
TAIFUN	100,1	95,5	98,8	92,9	106,3	104,0	88,5	95,1	97,4	74,5
VEDETA	95,4	88,9	100,7	99,5	97,4	88,7	97,0	94,1	95,5	73,0
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	84,3	76,9	88,7	83,4	68,4	60,0	70,6	79,1		76,4
MD 0,05	8,6	8,4	6,2	7,9	8,0	8,0	6,7	7,3	4,5	3,6

ODRŮDY TOLERANTNÍ K HÁDÁTKU										
BERING	105,6	101,6	97,8	103,1	99,5	100,5	105,9	101,7	101,9	84,9
GLADIATOR	101,3	100,2	101,1	100,5	97,2	94,6	99,4	103,0	99,8	83,1
HALINA KWS	93,0	96,9	99,5	91,3	97,4	103,5	91,1	92,0	95,5	79,5
CHARLY	105,0	102,7	103,2	103,9	103,8	106,7	105,9	108,5	104,9	87,4
PAVLA KWS	99,0	101,6	100,5	96,7	98,7	104,7	92,4	89,5	97,9	81,5
SY KULTURA	94,7	96,2	99,6	97,0	100,4	97,5	101,8	105,6	99,0	82,4
TRIATHLON	99,0	101,4	102,0	102,7	96,4	92,7	101,8	100,4	99,7	83,0
XANADU	102,5	99,3	96,4	104,9	106,5	99,7	101,7	99,4	101,2	84,3
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	87,6	85,6	89,6	91,7	72,4	79,4	74,2	85,7		83,3
MD 0,05	8,3	7,5	6,1	7,2	7,6	6,0	6,3	6,8	4,0	3,1

přípravkem Eminent 125 ME 0,8 l.ha⁻¹ nejpozději třicet dní po prvním ošetření. Na lokalitách s pozdním termínem sklizeně a při vyšším infekčním tlaku cercosporiózy byl v letošním roce proveden i třetí postřik přípravkem Topsin 70 WP v dávce 0,3 kg.ha⁻¹.

Skližeň pokusů

Termíny sklizeně byly v roce 2010 stanoveny na říjen (tab. I.). Sklizeny byly celé pokusné parcely, nesklizené nebo propadlé kořeny se dosbíraly ručně.

Sledované znaky

Komplex listových skvrnitostí – skvrnatičky řepné (*Cercospora beticola*) a větevnatky řepné (*Ramularia beticola*) – hodnocení se provádělo v ohnisku choroby ve třech termínech (15. 7., 15. 8. a před sklizní) bonitační stupnicí 9–1 podle metodiky ÚKZÚZ (tab. II.).

VK – Výnos kořene (%) – je uveden v procentech k průměru zkoušených odrůd (tab. III.).

C – Cukernatost (%) – byla stanovena v laboratoři Syngenta Semčice na polarimetru Sucromat analyzátoru Betalyser. Je uvedena v relativních procentech k průměru všech zkoušených odrůd (tab. IV.).

PC – Výnos polarizačního cukru (%) – je vypočten dle vzorce:

$$PC = \frac{C \cdot VK}{100}$$

Je uveden v relativních procentech k průměru všech zkoušených odrůd.

R – Výtěžnost bílého cukru (rafinády) (%) – je stanovena podle Reinefelda, výpočtem dle vzorce:

$$R = C - [0,343(Na + K) + 0,094 \alpha N + 0,29]$$

Výtěžnost bílého cukru (rafinády) je uvedena v relativních procentech k průměru všech odrůd.

VR – Výnos bílého cukru (rafinády) (%) – vypočte se podle vzorce:

$$VR = \frac{R \cdot VK}{100}$$

Je uveden v relativních procentech k průměru všech odrůd.

INDEX je relativní vyjádření parametrů odrůdy k průměru všech zkoušených odrůd a vypočte se podle vzorce:

$$INDEX = \frac{VK + C + R + VR}{4}$$

kde:

VK – výnos kořene (% rel.),
C – cukernatost (% rel.),
R – výtěžnost rafinády (% rel.),
VR – výnos rafinády (% rel.).

Metoda „**αdesign**“ je pokusnická metoda uspořádání pokusných členů, která spolu s adekvátní biometrickou analýzou umožňuje citlivěji eliminovat působení vlivu půdní heterogenity.

„**MD 0,05**“ tzv. minimální difERENCE na hladině významnosti $P = 0,05$. O tuto hodnotu se musí jednotlivé odrůdy v hodnoceném znaku minimálně lišit, aby byl jejich rozdíl statisticky významný.

U znaku (komplex listových skvrnitostí), který je **hodnocen bodovou stupnicí**, představuje hodnota 9 nejpříznivější a hodnota 1 nejméně příznivý projev. Hodnota 0 znamená, že se choroba na pokusném místě nevyskytla.

Přetištěno z publikace ÚKZÚZ se svolením autorů (redakčně upraveno, kráceno);

úvod: Lenka Hakaufová.

Tab. IV. Cukernatost v roce 2010 v relativních hodnotách

Odrůda	Lokality								Průměr	
	BY	BZ	BZ2	CAS	KC	LT	PJA	VR	(% rel.)	(% abs.)
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII										
ANTILLA	101,5	101,6	101,4	101,1	100,4	103,4	101,5	102,2	101,6	18,1
BRITANNIA	100,1	96,5	97,6	99,8	97,8	94,5	101,5	99,0	98,4	17,5
CANYON	101,3	100,5	100,0	100,2	101,1	97,7	99,1	99,3	99,9	17,8
CARUSO	99,2	98,4	97,9	99,0	101,3	98,0	98,7	98,3	98,8	17,6
DANKA KWS	99,5	101,0	101,1	98,2	98,0	100,8	100,4	98,4	99,7	17,7
DANUBE	101,5	103,3	103,8	102,3	103,4	102,0	101,6	101,6	102,4	18,2
DEBUT	105,3	101,3	103,0	103,4	104,4	104,4	103,3	103,6	103,6	18,4
EMINENT	103,8	101,7	100,6	103,7	102,9	102,7	99,1	101,5	102,0	18,1
ESPERANZA	94,8	95,5	96,6	96,8	96,3	99,4	98,8	96,8	96,9	17,2
EXPEDITA KWS	100,2	97,1	98,5	97,8	94,7	96,0	98,8	101,5	98,1	17,5
EXPERT	105,0	104,8	105,9	105,8	106,0	103,6	104,0	103,5	104,8	18,6
IMPERIAL	96,4	100,7	97,2	98,5	97,1	98,5	99,7	99,2	98,4	17,5
KATKA KWS	99,2	104,0	102,8	101,5	100,9	103,4	102,4	100,8	101,9	18,1
KIRINGA KWS	99,7	105,1	102,2	99,7	103,2	103,6	99,8	102,2	101,9	18,1
LUCATA	98,7	98,2	97,1	98,9	98,1	99,2	99,9	98,2	98,6	17,5
MARIETTA	94,8	97,5	96,6	97,6	96,5	96,0	99,6	97,2	97,0	17,3
MERAK	99,8	100,9	99,9	99,2	99,4	100,6	98,9	99,7	99,8	17,8
MONZA	96,3	98,1	97,5	96,3	97,5	99,3	99,6	98,3	97,9	17,4
NANCY	96,2	96,6	96,8	97,9	97,2	98,7	97,9	98,7	97,5	17,4
OLIVIERA KWS	98,7	102,6	102,5	103,8	102,1	104,4	102,8	103,7	102,6	18,3
POHODA	101,0	99,9	100,2	99,2	100,9	98,3	95,5	98,0	99,0	17,6
PYTHON	100,9	98,6	100,7	97,8	100,4	98,0	96,9	99,1	99,0	17,6
SCORPION	100,4	98,9	101,9	99,1	99,7	97,7	97,8	97,7	99,1	17,6
SY BELANA	99,5	95,2	95,2	96,6	95,5	97,4	99,2	96,7	97,0	17,3
VICTOR	106,0	102,2	102,9	105,7	105,4	102,3	103,5	104,9	104,1	18,5
Průměr abs. (%)	16,9	16,0	17,5	18,5	17,0	18,0	19,8	18,6		17,8
MD 0,05	3,5	3,8	2,9	2,7	1,8	2,8	2,5	2,1	1,4	0,3
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII										
KEVIN	99,9	98,5	99,1	97,3	99,3	102,0	99,2	98,2	99,2	17,7
PIRANHA	99,1	100,9	100,7	100,2	99,2	100,7	99,5	99,4	99,9	17,9
POSEIDON	100,1	96,8	99,4	100,4	99,9	97,2	101,6	99,7	99,4	17,8
ROSIRE	99,8	101,1	100,5	99,7	100,3	100,3	99,5	99,6	100,1	17,9
TAIFUN	101,8	100,9	101,9	103,3	103,1	99,6	101,8	103,2	102,0	18,2
VEDETA	99,2	101,8	98,4	99,2	98,2	100,2	98,4	100,0	99,4	17,8
Průměr abs. (%)	16,9	16,4	17,8	18,6	17,1	18,2	19,7	18,5		17,9
MD 0,05	3,6	3,7	2,8	2,7	1,8	2,8	2,5	2,2	1,3	0,2
ODRŮDY TOLERANTNÍ K HĀDÁTKU										
BERING	99,9	97,2	98,9	98,8	98,8	99,0	99,7	99,5	99,0	17,4
GLADIATOR	100,0	103,8	101,4	100,3	103,1	101,9	100,5	100,4	101,4	17,8
HALINA KWS	105,1	105,0	104,8	104,9	103,3	103,4	103,6	104,0	104,2	18,3
CHARLY	97,9	95,8	99,6	96,9	96,8	98,1	95,5	97,4	97,2	17,1
PAVLA KWS	102,2	104,1	102,9	104,0	105,1	102,3	102,8	104,0	103,4	18,2
SY KULTURA	97,6	97,4	97,4	98,7	95,7	96,5	98,3	97,9	97,5	17,1
TRIATHLON	101,3	102,0	101,3	100,7	103,9	102,0	101,7	101,2	101,7	17,9
XANADU	96,0	94,8	93,7	95,7	93,4	96,8	97,9	95,6	95,6	16,8
Průměr abs. (%)	16,8	15,8	17,4	18,3	16,6	17,8	19,5	18,4		17,6
MD 0,05	3,6	3,8	2,9	2,7	1,8	2,8	2,6	2,2	1,1	0,2

Tab. V. Výnos bílého cukru (rafinády) v roce 2010 v relativních hodnotách

Odrůda	Lokalita								Průměr	
	BY	BZ	BZ2	CAS	KC	LT	PJA	VR	(% rel.)	(t.ha ⁻¹)
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII										
ANTILLA	97,9	94,1	96,5	92,4	92,4	107,7	94,8	105,9	97,6	12,7
BRITANNIA	103,6	98,3	99,8	101,6	110,7	93,6	102,1	92,0	100,1	13,0
CANYON	99,6	107,4	101,3	104,6	100,5	91,4	103,3	102,6	101,6	13,2
CARUSO	99,7	95,6	94,4	104,3	89,9	102,1	100,9	98,7	98,5	12,8
DANKA KWS	108,4	103,4	101,1	98,7	106,4	104,6	102,5	101,4	103,1	13,4
DANUBE	105,9	100,6	104,5	105,0	104,2	96,4	102,0	102,4	102,8	13,3
DEBUT	101,1	96,8	107,4	98,6	100,5	106,2	100,3	100,7	101,4	13,2
EMINENT	97,5	103,6	97,7	109,5	104,6	86,5	97,8	104,9	100,6	13,1
ESPERANZA	99,4	99,8	102,0	97,7	97,3	107,9	102,9	97,7	100,4	13,0
EXPEDITA KWS	90,3	94,1	98,5	93,3	79,1	85,0	96,1	98,2	92,4	12,0
EXPERT	109,7	101,7	105,7	108,5	104,0	98,9	104,6	100,4	104,4	13,5
IMPERIAL	93,0	99,2	91,9	94,6	103,4	104,8	97,2	96,0	97,1	12,6
KATKA KWS	99,2	105,5	105,5	97,1	100,2	100,9	103,1	105,8	102,2	13,3
KIRINGA KWS	104,0	108,6	104,9	105,8	114,3	98,8	104,6	99,3	104,8	13,6
LUCATA	96,0	99,6	94,4	97,8	98,5	93,7	95,9	95,0	96,3	12,5
MARIETTA	100,9	97,0	93,6	87,3	89,9	99,4	94,8	93,9	94,4	12,3
MERAK	99,9	102,4	104,1	103,5	90,9	113,3	101,4	96,8	101,5	13,2
MONZA	98,3	95,1	97,2	91,4	100,0	102,4	93,3	95,7	96,4	12,5
NANCY	97,9	100,3	93,6	96,0	99,3	107,7	95,0	99,6	98,4	12,8
OLIVIERA KWS	99,1	105,1	100,8	100,1	103,3	105,5	103,0	100,8	102,0	13,2
POHODA	99,9	101,7	101,7	102,6	109,5	94,8	95,6	110,6	102,1	13,2
PYTHON	98,8	106,8	105,4	101,8	107,8	91,9	102,9	103,0	102,3	13,3
SCORPION	94,3	97,2	98,4	103,3	99,2	102,1	104,4	100,9	100,1	13,0
SY BELANA	101,0	95,6	93,5	102,6	98,5	98,2	103,2	98,8	99,0	12,9
VICTOR	104,5	90,5	106,2	102,0	95,9	106,1	98,5	98,9	100,5	13,0
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	13,1	11,9	13,7	15,3	10,7	11,0	13,6	14,4		13,0
MD 0,05	9,2	9,2	8,0	7,8	8,5	8,2	7,3	7,6	4,1	0,6

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII										
KEVIN	103,7	104,1	99,2	97,9	104,1	111,2	102,8	107,6	103,5	12,6
PIRANHA	92,3	107,0	100,2	102,7	104,5	101,8	106,9	104,1	102,3	12,5
POSEIDON	102,5	98,8	97,8	100,7	96,3	97,8	99,2	95,7	98,7	12,0
ROSIRE	104,7	103,5	103,8	104,1	91,2	97,7	105,1	99,8	101,6	12,4
TAIFUN	102,6	95,7	101,3	96,6	110,1	103,0	90,9	98,7	99,5	12,2
VEDETA	94,2	90,9	97,7	97,9	93,8	88,3	95,1	94,1	94,3	11,5
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	12,3	11,3	14,3	14,0	10,1	9,8	12,6	13,4		12,2
MD 0,05	9,8	9,8	7,7	8,6	8,9	9,2	7,9	8,2	4,5	0,5

ODRŮDY TOLERANTNÍ K HÁDÁTKU										
BERING	105,7	99,0	97,6	103,1	100,0	100,9	106,5	102,1	101,9	13,3
GLADIATOR	102,8	105,7	103,8	100,8	102,1	97,2	100,5	103,9	102,1	13,3
HALINA KWS	99,3	103,5	104,7	97,2	102,9	107,9	95,4	95,7	100,6	13,1
CHARLY	101,9	97,4	102,8	100,4	99,2	104,5	101,0	105,8	101,8	13,2
PAVLA KWS	102,9	106,8	103,8	101,6	106,2	107,2	95,3	94,2	102,0	13,3
SY KULTURA	90,1	91,3	95,2	94,8	93,0	92,5	98,8	102,3	94,9	12,4
TRIATHLON	102,4	105,6	104,9	103,8	102,6	95,6	104,3	102,7	102,8	13,4
XANADU	94,9	90,7	87,3	98,3	93,9	94,2	98,2	93,4	93,9	12,2
Průměr abs. (t.ha ⁻¹)	12,7	12,0	14,1	15,0	10,2	12,7	13,1	14,3		13,0
MD 0,05	9,4	9,2	7,8	8,0	8,9	7,1	7,6	7,7	4,0	0,5

Souhrn

Seznam doporučených odrůd zveřejňuje každý rok ÚKZÚZ na základě pověření Ministerstva zemědělství České republiky. Podílejí se Svazy pěstitelů cukrovky, cukrovarnické společnosti a osivářské firmy. Zkoušení navazuje na systém Společného zkoušení registrovaných odrůd cukrové řepy (existující od roku 1993). Hodnotí se výskyt listových chorob, výnos, cukernatost, výnos cukru aj. Souhrnným ukazatelem, vyjadřujícím parametry odrůdy k průměru celého zkoušeného sortimentu v relativních hodnotách, je INDEX.

Do Seznamu doporučených odrůd cukrovky bylo v roce 2010 přihlášeno 39 odrůd. Zvýšil se počet odrůd se speciální tolerancí k hádátku a rizoktonii. Z tohoto důvodu jsou od loňska odrůdy posuzovány v rámci stejné tolerance samostatně. Jsou uvedeny nejenom výsledky z roku 2010, ale i ze dvouletého a tříletého zkoušení odrůd. Hodnocené kvalitativní i kvantitativní ukazatele zůstaly na zhruba stejné úrovni jako v minulém roce.

Klíčová slova: cukrová řepa, odrůdy, zkoušení, Seznam doporučených odrůd.

Literatura

1. Seznam doporučených odrůd cukrovky pro rok 2010. *Listy cukrov. řepař.*, 126, 2010 (1), s. 6–13.
2. Seznam doporučených odrůd cukrovky pro rok 2009. *Listy cukrov. řepař.*, 125, 2009 (1), s. 6–12.
3. Seznam doporučených odrůd cukrovky pro rok 2008. *Listy cukrov. řepař.*, 124, 2008 (1), s. 6–11.
4. Seznam doporučených odrůd cukrovky pro rok 2007. *Listy cukrov. řepař.*, 123, 2007 (1), s. 6–10.
5. HAKAUFOVÁ, L.: Odrůdy cukrovky registrované v roce 2010. *Listy cukrov. řepař.*, 126, 2010 (2), s. 42–46.
6. BROM, R.; HAKAUFOVÁ, L.: Odrůdy cukrovky registrované v roce 2009. *Listy cukrov. řepař.*, 125, 2009 (2), s. 46–50.
7. BROM, R.; HAKAUFOVÁ, L.: Odrůdy cukrovky registrované v roce 2007. *Listy cukrov. řepař.*, 123, 2007 (3), s. 82–84.

Tab. VI. Přehled hodnocených znaků v roce 2010 v relativních hodnotách, průměr všech 6 lokalit (odrůdy jsou seřazeny podle indexu)

Odrůda	Firma*	Registrována	Typ tolerance	Typ	Výnos kofene	Cukernatost	Výnos pol. cukru	Výtěžnost	Výnos bílého cukru	INDEX
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII										
EXPERT	SESVanderHave	2009	RI	C	97,6	104,8	102,3	106,9	104,4	103,4
KIRINGA KWS	KWS	2009	RI	N	102,6	101,9	104,4	102,4	104,8	102,9
DANUBE	Fl. Desprez / Selgen	2010	RI	NC	99,2	102,4	101,4	103,7	102,8	102,0
OLIVIERA KWS	KWS	2010	RI	NC	99,9	102,6	102,3	102,3	102,0	101,7
DEBUT	SESVanderHave	2010	RICE	NC	96,4	103,6	99,8	105,1	101,4	101,6
KATKA KWS	KWS	2009	RI	C	100,5	101,9	102,3	101,7	102,2	101,6
DANKA KWS	KWS	2010	RI	NV	104,2	99,7	103,8	99,0	103,1	101,5
VICTOR	Strube	2006	RICE	N	94,4	104,1	98,6	106,0	100,5	101,3
PYTHON	SESVanderHave	2006	RI	N	103,4	99,0	102,4	99,0	102,3	100,9
EMINENT	SESVanderHave	2010	RI	NC	97,3	102,0	99,3	103,3	100,6	100,8
POHODA	SESVanderHave	2006	RI	N	102,7	99,0	101,9	99,1	102,1	100,7
CANYON	SESVanderHave	2004	RI	NV	101,3	99,9	101,3	100,1	101,6	100,7
MERAK	Strube	2003	RI	N	101,1	99,8	101,2	100,0	101,5	100,6
SCORPION	SESVanderHave	2003	RI	N	100,6	99,1	100,0	99,0	100,1	99,7
BRITANNIA	KWS	2008	RI	N	102,1	98,4	100,6	98,0	100,1	99,7
ESPERANZA	KWS	2007	RI	NV	104,5	96,9	101,1	96,3	100,4	99,5
ANTILLA	Maribo Seed	2002	RI	NC	96,1	101,6	97,8	101,5	97,6	99,2
CARUSO	Strube	2005	RICE	NV	99,4	98,8	98,5	98,8	98,5	98,9
SY BELANA	Syngenta	2010	RICE	NC	102,9	97,0	99,8	96,2	99,0	98,8
NANCY	Maribo Seed	2006	RICE	NC	102,5	97,5	99,7	96,3	98,4	98,7
IMPERIAL	Maribo Seed	2005	RICE	NV	99,5	98,4	97,8	97,7	97,1	98,2
LUCATA	Syngenta	2007	RI	N	99,4	98,6	97,9	97,0	96,3	97,8
MONZA	Syngenta	2003	RI	N	99,5	97,9	97,3	97,0	96,4	97,7
MARIETTA	Syngenta	2004	RI	NV	99,0	97,0	95,9	95,6	94,4	96,5
EXPEDITA KWS	KWS	2010	RICE	N	93,9	98,1	92,4	98,0	92,4	95,6
Průměr v absolutních hodnotách					81,5	17,8	14,5	15,9	13,0	
MD 0,05					4,4	1,4	4,4	1,9	4,1	
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII										
KEVIN	Strube	2007	RICERK	N	104,7	99,2	103,7	98,9	103,5	101,6
PIRANHA	SESVanderHave	2007	RIRK	NV	102,1	99,9	102,1	100,1	102,3	101,1
ROSIRE	Fl. Desprez / Selgen	2008	RICERK	NV	101,1	100,1	101,2	100,5	101,6	100,8
TAIFUN	Maribo Seed	2007	RICERK	N	97,4	102,0	99,3	102,2	99,5	100,3
POSEIDON	Maribo Seed	2010	RICERK	N	99,2	99,4	98,6	99,5	98,7	99,2
VEDETA	Syngenta	2009	RICERK	N	95,5	99,4	95,1	98,7	94,3	97,0
Průměr v absolutních hodnotách					76,4	17,9	13,6	16,0	12,2	
MD 0,05					4,7	1,3	4,6	1,6	4,5	
ODRŮDY TOLERANTNÍ K HÁDÁTKU										
PAVLA KWS	KWS	2009	RICENEM	NC	97,9	103,4	101,0	104,4	102,0	101,9
TRIATHLON	SESVanderHave	2010	RICENEM	N	99,7	101,7	101,6	102,9	102,8	101,8
HALINA KWS	KWS	2009	RINEM	NC	95,5	104,2	99,6	105,3	100,6	101,4
GLADIATOR	SESVanderHave	2009	RICENEM	NC	99,8	101,4	101,1	102,3	102,1	101,4
BERING	Strube	2009	RINEM	N	101,9	99,0	101,1	99,9	101,9	100,7
CHARLY	Strube	2010	RINEM	NC	104,9	97,2	102,2	96,8	101,8	100,2
SY KULTURA	Syngenta	2010	RINEM	NC	99,0	97,5	96,8	95,6	94,9	96,8
XANADU	Maribo Seed	2010	RICENEM	N	101,2	95,6	96,7	92,9	93,9	95,9
Průměr v absolutních hodnotách					83,3	17,6	14,6	15,7	13,0	
MD 0,05					3,7	1,1	3,8	1,6	4,0	

* Seznam doporučených odrůd cukrovky obsahuje údaje o zástupci v ČR a udržovateli, zde uvádíme pouze orientační údaj.

Tab. VII. Dvouleté výsledky odrůd zkoušených v letech 2009 a 2010 v relativních hodnotách (odrůdy jsou seřazeny podle indexu)

Odrůda	Výnos kořene	Cukernatost	Výnos pol. cukru	Výtěžnost	Výnos bílého cukru	INDEX
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII						
EXPERT	96,9	104,5	101,3	106,5	103,3	102,8
KIRINGA KWS	102,3	101,5	103,7	102,0	104,1	102,5
KATKA KWS	99,8	102,4	102,1	102,7	102,3	101,8
VICTOR	96,0	103,9	99,9	105,5	101,4	101,7
PYTHON	103,1	99,2	102,4	99,3	102,5	101,0
POHODA	103,1	98,9	102,2	98,8	102,2	100,8
MERAK	100,5	100,1	100,7	100,7	101,4	100,7
ESPERANZA	104,7	97,5	102,0	97,1	101,5	100,2
BRITANNIA	101,3	99,1	100,5	99,1	100,4	100,0
CANYON	99,5	99,7	99,4	99,9	99,5	99,7
IMPERIAL	100,8	99,2	99,9	98,5	99,1	99,4
SCORPION	100,1	98,6	99,0	98,7	99,1	99,1
CARUSO	98,9	99,2	98,3	99,4	98,5	99,0
ANTILLA	96,8	100,7	97,5	100,5	97,3	98,8
NANCY	102,4	97,2	99,5	95,9	98,2	98,5
LUCATA	99,7	99,0	98,7	97,6	97,3	98,4
MONZA	99,6	98,5	97,9	97,8	97,2	98,3
MARIETTA	99,5	97,7	97,3	96,4	95,9	97,4
MD 0,05	3,6	1,2	3,5	1,5	3,6	počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	78,0	18,3	14,3	16,6	12,9	6/2009
Průměr v abs. hodn.	81,5	17,8	14,5	15,9	13,0	8/2010

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII						
TAIFUN	99,5	102,2	101,7	102,5	101,9	101,5
ROSIRE	102,6	99,2	101,9	99,4	102,1	100,8
PIRANHA	101,7	99,6	101,2	99,6	101,3	100,5
KEVIN	100,0	99,9	99,9	100,1	100,0	100,0
VEDETA	96,7	99,4	96,1	98,7	95,4	97,6
MD 0,05	3,6	1,1	4,2	1,4	4,1	počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	69,9	18,6	13,0	16,9	11,8	6/2009
Průměr v abs. hodn.	76,4	17,9	13,6	16,0	12,2	8/2010

ODRŮDY TOLERANTNÍ K HÁDÁTKU						
PAVLA KWS	98,6	102,6	101,2	103,4	101,9	101,7
HALINA KWS	95,3	103,8	99,0	104,8	100,0	101,0
BERING	103,4	97,4	100,9	97,8	101,4	100,0
MD 0,05	3,3	1,3	3,5	1,6	3,6	počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	77,8	18,6	14,4	16,8	13,0	6/2009
Průměr v abs. hodn.	83,3	17,6	14,6	15,7	13,0	8/2010

The List of Recommended Sugar Beet Varieties in the Czech Republic for the Year 2011

The list is published yearly by the Central Institute for Supervising and Testing in Agriculture (ÚKZÚZ) commissioned by the Ministry of Agriculture of the Czech Republic. Those who take part in the testing are Sugar Beet Growers Associations, sugar companies and seed firms. The testing replaces the former system of United testing of registered sugar beet varieties (existing since 1993). Leaf diseases, yield, sugar content, sugar yield etc. are evaluated. The INDEX is the overall indicator expressing parameters of a variety to the average of all tested assortment on a relative scale.

39 varieties entered the list of recommended sugar beet varieties in the year 2010. The number of varieties with special tolerance to rhizoctonia and nematodes increased. Therefore, the varieties of the same tolerance were evaluated independently. Not only the 2010 results, but also the two- and three-year long variety evaluation results are listed. Both qualitative and quantitative indicators have remained at roughly the same level as in the last year.

Key words: sugar beet, varieties, testing, The list of recommended varieties.

Kontaktní adresa – Contact address:

Ing. Lenka Hakaufová, ÚKZÚZ, OPZ – referát semenných okopanin, Za Opravnou 4, 150 06 Praha 5 Motol, Česká republika, e-mail: lenka.hakaufova@ukzuz.cz

SEZNAM DOPORUČENÝCH ODRŮD CUKROVKY PRO ROK 2011

Dokument v oficiální nezkrácené podobě, včetně všech tabulek, je dostupný mj. na webových stránkách:
<http://www.cukr-listy.cz>

Seznam doporučených odrůd cukrovky pro rok 2011

Tab. VIII. Tříleté výsledky odrůd zkoušených v letech 2008 až 2010 v relativních hodnotách (odrůdy jsou seřazeny podle indexu)

Odrůda	Výnos kořene	Cukernatost	Výnos pol. cukru	Výtěžnost	Výnos bílého cukru	INDEX
ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOMÁNII						
POHODA	104,2	99,2	103,5	99,3	103,7	101,6
PYTHON	103,5	98,9	102,4	98,9	102,3	100,9
ESPERANZA	105,5	97,7	103,0	97,4	102,7	100,8
CANYON	101,5	99,8	101,5	100,0	101,6	100,7
MERAK	99,4	100,8	100,3	101,5	101,1	100,7
BRITANNIA	101,4	99,8	101,3	100,0	101,4	100,6
VICTOR	94,0	103,8	97,8	105,4	99,2	100,6
SCORPION	102,5	98,2	100,9	98,0	100,7	99,9
CARUSO	99,5	99,4	99,0	99,4	99,2	99,4
IMPERIAL	100,1	99,6	99,5	98,9	98,8	99,3
ANTILLA	97,6	100,6	98,2	100,3	97,9	99,1
NANCY	102,1	97,8	99,8	96,7	98,7	98,8
LUCATA	99,2	99,5	98,8	98,3	97,6	98,7
MONZA	98,8	99,0	97,7	98,5	97,2	98,4
MARIETTA	98,5	98,4	97,0	97,5	96,0	97,6
MD 0,05	2,8	0,9	2,7	1,2	2,7	počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	80,4	18,6	15,0	16,8	13,5	7/2008
Průměr v abs. hodn.	78,0	18,3	14,3	16,6	12,9	6/2009
Průměr v abs. hodn.	81,5	17,8	14,5	15,9	13,0	8/2010

ODRŮDY TOLERANTNÍ K RIZOKTONII						
PIRANHA	102,4	99,4	101,8	99,5	101,9	100,8
TAIFUN	97,6	101,6	99,2	101,7	99,3	100,0
KEVIN	99,0	100,5	99,4	100,9	99,7	100,0
MD 0,05	3,7	1,0	3,6	1,3	3,6	počet pok./rok
Průměr v abs. hodn.	71,0	18,8	13,3	17,1	12,1	7/2008
Průměr v abs. hodn.	77,8	18,6	14,4	16,8	13,0	6/2009
Průměr v abs. hodn.	76,4	17,9	13,6	16,0	12,2	8/2010

Tab. IX. Přehled odrůd zařazených do zkoušení déle než 1 rok

Odrůda	Zkoušena v roce	Odrůda	Zkoušena v roce	Odrůda	Zkoušena v roce
ANTILLA	2003–10	KATKA KWS	2009–10	PIRANHA	2008–10
BERING	2009–10	KEVIN	2007–10	POHODA	2006–10
BRITANNIA	2008–10	KIRINGA KWS	2009–10	PYTHON	2006–10
CANYON	2004–10	LUCATA	2007–10	ROSIRE	2009–10
CARUSO	2005–10	MARIETTA	2004–10	SCORPION	2003–10
ESPERANZA	2007–10	MERAK	2003–10	TAIFUN	2007–10
EXPERT	2009–10	MONZA	2003–10	VEDETA	2009–10
HALINA KWS	2009–10	NANCY	2006–10	VICTOR	2006–10
IMPERIAL	2005–10	PAVLA KWS	2009–10		